

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — — 12 .
Negyedévre — — — — — 6 .
Egy hóra — — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 169. szám.

Kedd, július 28.

Az elszalasztott alkalom.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, július 27.

A parlamentben még folyton dühöngő obstrukcióra ráillik az a jellemzés, melyet gróf Montgelas bajor miniszterelnök alkalmazott hazája történetére: elvesztett pillanatok, elszalasztott alkalmak.

Midőn az 1898. év késő nyarán az akkori ellenzék, mely a két független pártból, a néppártból és a volt nemzeti pártból állt, a cukoradó és a büntetőperrendtartásnak azóta törvényé vált 16. §-a ötletéből obstruálni kezdett, Bánffy báró rögtön a szabadelvű párthoz fordult, hogy annak segítségével erélyesen megváltoztassa a házszabályokat. Mihelyt tudomást nyert erről az ellenzék, rögtön bekanyarodott már azért is, mert felismerte, hogy a kabinet semmiféle alkotmányos kényszerhelyzetben nincs, miután költségvetésileg eléggé gondoskodott előre. Az obstrukció leszerelt, megszavazta az általa addig támadott javaslatokat és szabadságra ment. Báró Bánffy pedig a bukásba. Elmulasztotta a kellő pillanatot és minden visszautasító fegyver nélkül állt az ellenzékkel szemben, midőn ez kíméletlen obstrukcióba kezdett a kabinet ellen.

Széll Kálmán az egész parlamentnek szinte egyhangú támogatásával vette át a kormányt. Ezt a kedvező hangulatot az ő feltétlen törvényességen és igazságosságon alapuló önbizalmában csak arra használta, hogy a házszabályoknak csak csekély módosítását vitte keresztül oly értelemben, hogy a hosszadalmas viták a házszabályok módosítása körül eslesek volna. Kormányzása két első évében tényleg nem is volt reá nézve alkalom, hogy ezt mulasztásnak kelljen tartania, mert hisz nem tárgyaltak és határoztak a Házban egyebet, mint a miben a pártok már előbb megegyeztek.

De mihelyt ennek vége volt, az lett volna a körültekintő előrelátás, hogy a nagy többség visszavezetessék ismét a harcállásba, a folytonos tárgyalások az ellenzékkel beszűntetessenek és hogy a többség biztos legyen a sikerről, a parlament tanácskozási módja is szigorubb védelem alá állíttassék. Nem lett volna szabad a nagy törvényeket, melyekkel a parlamentnek foglalkoznia kell, a kiegyezést, a hadseregreformot, a vám- és kereskedelmi szövetséget véletlenségeknek, legkevésbé egy tulnag öntudathoz jutott ellenzék hatalmaskodó tulkapásainak kitenni.

Széll Kálmán elmulasztotta ezt, visszavonult a passiv ellenállásra és buknia kellett, mint elődének.

Most, miután a baj a parlamentben már elég régóta dühöng, úgy látszik mégis rászánták magukat, hogy az ellenzék legalább arról a parlamenti térről, melyen most a legkisebb logikai és alkotmányos indok nélkül mozog, leszorítsák és az indemnitás tárgyalásának felvételére kényszerítsék.

Ha ez úgy történik, hogy a házszabályokat a bennük levő célzat szerint és nem mint eddig, renyhén és a turbulens ellenzék zavargásainak inkább kedvezve, mint azokat meggátolva, kezelik, akkor ez eljárástól várhatunk valamelyes kézzelfogható bizonyítékot. Avagy itt is csak a fennakadt kísérletnél, az abban hagyott nekigyürkőzésnél marad a dolog? Most is megelégednénk az elvesztett percekkel, elszalasztott alkalmakkal? Egy bizonynyal rettentő világos kell hogy legyen és ez az, hogy most az állam javának gyors és erélyes figyelembe vételéről van a szó. L. L.

Az új közös pénzügyminiszter. Kállay Béni halála következtében elárult közös pénzügyminiszterium és bosnyák-hercegovinai kormányzat gyorsan megkapta az új vezetőjét. Mint

félhivatalosan jelentik, a király közös pénzügyminiszterré kinevezte rajeci Burián István bárót, athéni magyar-osztrák rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert.

A választást minden tekintetben szerencsésnek kell mondanunk. A mindnyájunk fájdalomra oly korán elhunyt nagy magyar államférfi olyan magyar utódot kapott, a kiról jogosan feltehetjük, hogy méltóan fogja folytatni a Kállay Béni által fényes sikerrel megkezdett nehéz munkát. Burián István megfelel azoknak a feltételeknek, amelyeket ez idő szerint a közös pénzügyminiszteri tárca viselőjétől megkívánhatunk. Először testestől-lelkessel magyar ember. Másodszor alapos ismerője a balkán-félszigeti szellemnek, viszonyoknak és embereknek. Eddigi érdemes pályafutása egészen a diplomácia körébe esik. És harmincegy éves működése alatt alig távozott a Keletről. Most is Athénból hívja a közös pénzügyminiszteri székbe ő felsége kitüntető bizalma.

Rajeci Burián István báró 1851. január 16-án született Pozsonyban. A Keleti Akadémia sikeres elvégzése után 1872-ben mint konzulsi növendék Alexandriába ment. Onnan 1874-ben mint alkonzul Bukarestbe. 1878-ban Belgrádba, majd 1880-ban Szófiába került. 1882-ben konzullá neveztetvén ki, négy esztendeig (1886-ig) a moszkvai főkonzulsgot vezette. Ekkor vette át a szófiai főkonzulsgát és diplomáciai ügynökség vezetését, a melyet kilenc esztendeig tartott kezében. E közben főkonzul, diplomáciai ügyvivő, majd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter lett. 1895-ben és 1896-ban rövid ideig a külügyi hivatalban szolgált, a honnan Stuttgartba ment követnek a württembergi, bádeni és hesszeni udvarokhoz. Itt nem sokáig maradt, mert szükség volt kipróbált erejére, gazdag tapasztaltságára a Kelet izzó talaján. A király Athénba nevezte ki rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré.

Burián István előkelő és előzékeny modorával, nagy műveltségével és szeretetreméltóságával könnyen megnyeri azoknak a tisztelt és rokonérzését, akikkel érintkezik. Ő és bájos felesége (Fejérváry Géza báró leánya, a kit szófiai missziója idején vett nőül) mindenütt előkelő szerepet játszottak a társaságban. Hosszu diplomáciai pályafutása alatt számtalan bizonyosságát adta talentumának, államférfiúi élelésátásának, tudásának, diplomáciai tapintatának és imponáló energiájának. Sok hasznos szolgálatot

A „TORONTÁL“ tárcája

Paraszti emberek.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

II.

A nazarénus imaházban.

Téli reggelen, hat órakor még lomhán terpszkedik a sötétség.

Esthajnal óta nézem ezt a sötét szemű világot és most, az átvirrasztott éjszaka után, úgy tetszik nékem, mintha ez a sötét szem még mélyebbre zárná le a pilláit. Talán örök pihenőre tér minden élet. Midőn ez a gondolat megvillan az eszemben, meg sem rémülök. A hosszú éjszaka megtompította minden érzékemet. Nyugalmas lelmem életét az éjjeli foglalatokodásomnak is köszönhetem.

A négy evangyelista isteni szava, a hitnek, reménységnek és szeretetnek annyi malasztját csepegtette belém, hogy a természet nagy világában előforduló barminemű zavar csak természetesnek tűnik fel nékem.

Ez az éjszaka a hit termébe vezetett. Ebből a tereméből száz ablak nyílik a természet képe felé és mind az Isten akaratából folyónak mutatja az épen való világot.

Mily érzékeny és álhatatlan a lelkeütem, hogy, ha egy éjszaka alatt új hitnek szolgájává megnyerhető.

Most keresztény vagyok. Azonban a tegnap délutáni sétám közben meg Spinozát csokolgattam és magamat szellemi fiának tartottam. Holnap szétfoszlik ismét minden szeretetem a való valások és bölcsekedések iránt és építem tovább ifju lellem tüzes hevülésével a magam vallását.

Ezt a hosszú éjszakát azért választottam az evangyeliumnak olvasására, hogy reggelre megittasodva a szűztiszta keresztényi vallásos eszméktől, kedves nazarénus testvéreimet, kik véleményem szerint az első keresztények hitének vonalán állanak, jobban megérthessem. Lelkeiknek egy izit akarom magamban érezni, mielőtt közbük emelkedem.

Az evangyeliumnak utolsó verséhez érkeztem, hogy „egyebek is pedig sokak vagynak, melyeket Jézus cselekedett, melyek ha egyenként megirattatnának, azt vélem, hogy e világ sem foghatná bé a könyveket, a melyek irattatnának“, midőn a végtelenségbe nyújtózkodó éjszaka gondolata agyamba ötlött. A torlódo gondolatokhoz hozzá fűztem még ezt az egyet. Ha az örök éjszakában kikelne Jézusnak az a sok meg nem írott cselekedete és beszéde, milyen világosság támadna a sötétség ellenére.

Meggyengítettem a méces világát, hogy az ébredő reggelt megfigyeljem. A kelő fénynek vagy nesznek semmi jele. Most mintha az égből szállana alá világosság, úgy tetszik nékem. Sok csodás legenda habzott a fejemben, a melyekben az égi fényességgel kezdődik a rege. Megilletődött valóm hamar magához tér és örömmel látom, hogy az ereszkedő hópillek hozzák a fényt.

A hajnali szürkület gyönyörű játéka is megkezdődött.

Széles pamacsos festem meg a képet.

A derengő keleti ég most még belcolvad a feketeségbe; immár a szürkület világa uralja a látóhatárt. Megtört az éjszaka és a derült hajnal köszönt. A napoknak a közeledését a pirosra befestett égszegély jelezi. Száz szint ölt a határ, míg fonséges téli nyugalmból a nap előbuvik. Hideg a tekintete, azért a télnek a derűjét nem is tőte kívánjuk. Szép leányok tekintetében van

most napsugaras világ. Különösen, így vasárnap, az ég minden gyönyörűsége ül ezekben a szemekben.

Csodálatos a vasárnapnak a bűvös hatalma.

Ünnepi érzéssel telik meg a szív, ünnepi eszmékkel a lélek. És ez a fenkölt belső világ, legélesebben a lélek tükrében, a szemben tűnik elénk. A szívbeli és lélekbéli megújulás öröme a ruházat is más szint vall.

Az emberek mind sötét kék dakuban, míg az asszony és a leány nép drága, nehéz kendők tarkaságába bebugyolálva. Mély hatást keltett bennem a sötét ruhák sokasága. Miért jár a férfi nép sötétben az Isten házába? Könnyű a megfelelés. Gyászolja az idők rossz járását. A fehér cseledjeire meg rakja az iratost, hogy vidulása is legyen komor lelkének.

A nazarénus imaházba vezető uton fekete ruhába öltözött embereket látunk magukba merülve ballagni. Ennek a ruha színében feltűnő különbségnek is van jelentősége. A fekete színnel meggyászolják azokat, a kik az üdvözülés hitének még újra meg nem születtek. Az asszonyok egyszerű ruhában, amely a jámbor áhitatnak a legszebb keretül szolgál.

Ezeknek az embereknek a nyomát követem.

András urammal abban maradt a szavunk, hogy az imaház előtt leszen találkozásunk.

Az egy csomóban haladó emberek, a midőn a házukhoz értek, szádra megoszoltak és úgy vonultak be az udvarba. Náfödeles ház szolgált a zsinatolás céljaira.

Jó emberemet nem találtam helyben. Türelmes várakozásomat arcok tanulmányozásával töltöttem el. Jól tudom, hogy azoknak, kik igaz szívvvel mennek az Isten elébe hódolásra, arcuk vonalainak az elrendezése nemesebb, mint akik hivalkodásból, avagy pusztá szokásból járnak az

tett Magyarországnak és Ausztriának. Érdemeit ő felsége is többször méltányolta, nemcsak magas rendjelek adományozásával, hanem azzal is, hogy bárói rangra emelte a kitűnő diplomátát.

Az új miniszter holnap teszi le az esküt ő felsége kezébe.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4 órától 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete e hó 31-én, pénteken délután 3 órakor rendkívüli városi közgyűlést tart.

— **Dessewffy püspök részvéte.** A csanádi egyházmegye elsőnek adott részvéteinek kifejezését XIII. Leo pápa halála alkalmából az ország valamennyi egyházmegyéje közül. Dessewffy Sándor megyés püspök gyászoló körlevele ország-szerte nagy figyelmet kellett és ma már nincsen templom az egyházmegyében, ahol a pápa lelki-üdvéért gyászistentiszteletet nem tartottak volna. Dessewffy Sándor megyés püspök Reichenhallból táviratban fejezte ki a bécsi nuncius előtt a pápa halála feletti fájdalmas részvétét a saját, a káptalan, a papság, valamint a Csanádegyházmegye hívei nevében. Talliani bíboros, nuncius sürgönyileg válaszolt és szívélyes szavakban köszöntö meg a püspök részvétét.

— **A miniszter képviselője a tanitógyűlésen.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. évi július hó 19-én 2892. elnöki számú rendeletével a „Délmagyarországi tanító-egylet” f. évi augusztus hó 4. és 5-ik napjain Nagybecskerek r. t. városban tartandó XXXVII. nagy és közgyűlésén való képviselőjével dr. Pacséri Károlyt, Torontálvármegye kir. tanfelügyelőjét bizta meg.

— **Helyőrségünk a hadgyakorlaton.** A 29-ik gyalogezrednek Nagybecskereken állomásozó első zászlóaljja tegnap vonult be Temesvárra, hol egy napi pihenőt tart. Az egész ezred, valamint a 29-ik gyalogezred Temesvárott állomásozó zászlóaljja 29-én indul a hadgyakorlatokra.

— **Nagybecskerek és a V. H. O. Sz. A** Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége megszívlelésre méltó kérelemmel fordult több város között Nagybecskerek város tanácsához is. A szövetség arra kéri a tanács útján a képviselőtestületet, hogy más város példájára lépjen a szövetség alapító tagjainak sorába. Méltányos és igazságos dolog, hogy a szövetség, mely a vidéki sajtó munkásainak szociális érdekeit vállalta előmozdítani, érdeklődésért és anyagi támogatásért a vidéki városok közönségéhez fordul s ezért hisszük is, hogy Nagybecskerek közgyűlése majdan nem fog el-

zárkózni a kérelem elől. A V. H. O. Sz. kérelme így hangzik:

Tekintetes Tanács! Hat éve annak, hogy a vidéki sajtó munkásai megalakították a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségét. A rövid idő alatt, mely az alakulás óta eltelt, szövetségünk működésének hatása már is érezhető a vidéki sajtóban, melynek fáradságos munkája szoros összefüggésben áll az ország törvényhatóságainak életével. Minden vidéki ujság organuma egy-egy törvényhatóságnak és a maga területén önzetlenül, ellenszolgáltatás nélkül teljesíti azokat a nehéz kötelességeket, melyek közéleti felfogásaink szerint a sajtó feladatát képezik. A törvényhatóságok ezen organumainak összessége nevében a céljainkat jelző alapszabályok egy példányának csatolása mellett, azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulunk a tekintetes Tanácshoz: Kegyeskedjék a város közönségét s ennek képviselőiben a képviselőtestületet felkérni arra, hogy szövetségünk anyagi erőinek gyarapítására alapítványt tegyen és mint már más városok elhatározták, szövetségünk alapító tagjai közé sorozzák. Az ujság hivatásával jár az a kötelesség, hogy a közszolgálatokért, melyeket teljesít, ellenszolgáltatásokat el nem fogadhat. Annak az organumnak, mely a város területén működik, nem áll módjában, hogy beteg, elagott, vagy ideiglenes állás nélkül maradó kártársaink támogatásáról gondoskodjék, avagy, hogy e végből támogatásért a város közönségéhez forduljon, holott a társadalom minden osztályának hasonló törekvéseit ő támogatja a legnagyobb erővel. Méltányos tehát és bizonyára igazságos, hogy akik a vidéki hirlapírók országos szövetsége élén a vidéki sajtó munkásainak szociális érdekeit vállaltuk testületileg előmozdítani, szövetségünk iránt való érdeklődésért és annak anyagi támogatásáért a városok közönségéhez folyamodunk. Magunkat és tiszteletteljes kérésünket a tekintetes városi Tanácsnak szíves jóindulatába ajánljuk. Kiváló tisztelettel Szegeden, 1903. július hó. Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége. Kulinyi Zsigmond elnök, Palócz László titkár.

— **Az iparkamarai választások.** Tegnap délután folytatták az iparkamarai választásokat. Az iparosok választása d. u. 2 órától egész 6 óráig tartott, amely idő alatt összesen 73 szavazat adott le. Az iparosok épen úgy mint a kereskedők 4 kamarai tagot választottak és pedig két kül és két pöttagot. A szavazatok a következőképpen osztottak meg: Mayer Rezső 70, Kühn János pedig 63 szavazattal kilétgá választott meg, Lestyánszky György 42, Joó Pál pedig 40 szavazattal pöttagok lettek.

— **A nagyhid építése és a forgalom.** A dél-előtt folyamán több nagyhid környékbeli üzlet tulajdonos a polgármesternél járt s felvilágosítást kértek a polgármestertől, vajjon igaz-e az, hogy a nagyhid építésekor az arra vezető utakat el fogják zárni s ezáltal a forgalmat a városnak arról a részéről el fogják terelni. A polgármester megnyugtatta a kérdezősködőket, hogy a hid-építést, a mennyire csak lehet, szűk téren fogják végezni. Egyszersmind biztosította az aggódot, a

hogy érdekeiket szem előtt tartja s tőle telhetőleg igyekszik azokat megóvni, mire a kereskedők köszönetet mondva a polgármesternek, megnyugodva távoztak.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Karácsonyi Antal szabómester, városunk egyik közmestert polgár tegnap este 1/4 órákor 77 éves korában meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— **A délvidéki tanítók kirándulása.** A dél-magyarországi tanítók balatoni kirándulása immár biztosítva van, a mennyiben a kirándulást rendező bizottság úgy a balatonfüredi fűrdőigazgatótól, mint az ottani intéző köröktől a résztvevők elszállásolására nézve a lehető legkedvezőbb ígéretet nyerte. A kirándulást rendező bizottság megbízásából a bizottság elnöke, Bányai Jakab áll. isk. igazgató a Balaton vidékére utazik, hogy személyesen lépjen érintkezésbe az ottani intéző körökkel a kirándulás részletes programjának megállapítása céljából. A programot a bizottság Bányai visszaérkezése után közölni fogja az érdekeltekkel.

— **A kishid és a közlekedés.** Megirtuk, hogy az Amerika-városrészben lakók kérést intéztek a városhoz az iránt, hogy a kishid építésének tartama alatt a város gondoskodjék arról, hogy a közlekedés ne szenvedjen hiányt. A város most úgy intézkedett, hogy míg a kishid épül, a Bégának a Toldi Ferenc-utcával szemben eső részén csolnak közlekedést létesített s hogy az Aradáci, vagy a Toldi Ferenc-utca felől jövők ne legyenek kénytelen kerülő-utat tenni, a polgári és az elemi iskola melletti kapukat megnyitotta úgy, hogy a közönség innen csolnak segélyével kerülő nélkül kelhet át a Bégán.

— **Hangverseny.** A Zsiross-Kürschner-féle hangversenyt ma tartják meg a Korona-szálló disztermében. A tehetséges fiatal művészek fellépte iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul. Kezdeté 1/2 órákor. Belépti díj 2 korona.

— **Tanító rezervisták esküvetétele.** Mint Temesvárról jelentik, a 29. gyalogezredhez nyolc hétre bevonult mintegy ötven tanító rezervistája esküdtött föl vasárnap délelőtt a király zászlójára. Az eskütételt, mely katonazene mellett történt, istentisztelet előzte meg és csattanója hatalmas záporos volt, úgy, hogy a tanító rezervisták bőrig áztak. A tanító póttartalékosok augusztus 24-én vonulnak haza.

— **Rákóczy ünnep Modoson.** A módosi hazafias fiatalok a Rákóczyharok évfordulóját lelkesen megünnepelni készül. Az ünnepély napján, melyet legközelebb állapítanak meg, zenésmise lesz az ottani műkedvelők közreműködésével, este pedig a Zágráb-szálló nagytermében ünnepély, a mely alkalmi zenedarabokból, fölolvásból és szavaltokból fog állni.

— **Iparos inasok jutalmazása.** Az iparostanonciskola igazgatósága a tanács szombati ülésén elszámolt az iparos-tanonok megjutalmazására költségvetésileg előirányzott s előlegként kitalványozott 100 koronáról. Az igazgatóság ez összegből 44 korona és 10 fillért jutalomkönyvekre, 38 koronát pedig 38 iparostanuló megjutalmazására fordított. A fennmaradó 17 korona és 90 fillért pedig visszafizette a városi pénztárba.

Isten házába. Életem boldog perceiként említem ezt a negyed órát, a melyben csomó embert láttam, kiknek arcán az emberi indulatok közül egyik sem mutatott képet. A nemes eszmék és az igazi erkölcsös világ mély szeretete látszott ezeken az arcokon. — Csoda-e tehát a vonalak igéző összhangja?

Dicsőséges fénykoszorúval a felhő kárpitból előtörő nap szolgált jó embereimnek, minek elragadó képe még fokozta a lelkem örömet.

Ez igazi lelki öröm mámorában tündésnek eredtem.

Megdondoltam azt, hogy tanult és értelmes eszű emberek, a paraszti nép lelkesülésével, — Istenem — mily testvéri egysülésre lennének képesek. Ily egysülés, a világ sarokkövévé lehetne. Azonban csak akkor, hogy ha az embereket egymáshoz a testvéri szeretet érzése vezérelné. A jövő hite az, a mely a szeretet nemes kötelékét magára fűzi. E szó komoly értelmében van-e ma oly emberek közötti egysülés, a melynek körében a szolgálk testvéri szeretettel borulnak egymásra. Nincs, nincs.

Jézus Urunk, lejtőre jutott a Te országod. A nazarénusok nemes utra léptek. Ők azonban annyira megoivadnak az Istennel való közösségben, hogy ritka napon van csak alkalmuk a földi testvéreikkel foglalkozni.

— Jó reggelt ifiur. — Bizony megvárattam.

— Hozta a jó Isten. Megkésünk, mert odabenn folyik már a misézés.

— A szolgálk. igazította meg a szavamat András bátyám. Mi odabenn csak szolgálunk édes örömmel Jézus Urunknak és az Istennek. Pap sincs közöttünk. Csakis szolgálkót tévő. Ez a becsületes neve.

— És ki szolgál ma? Kérdeztem.

— A sorosnak a tisztje a szolgálk. — Haladjunk befelé.

És az udvarban folytatta:

— Azonban rendszeren az értelmi ajándékkal gazdagon megáldott Kozma Istvánt szólítjuk az asztalhoz. Az Uristen kegyelme megkülönböztette, midőn néki kétszer annyit ész és lelket adott.

— Mire való ez a nagy téglaboglya?

— Új imaházat építünk a tavaszkor. — Hitünk igazsága lassan-lassan megtéríti a tévelygő lelkeket és így megszaporodunk. A hitünket tartó oszlopok bizony megerősödnek.

Szűk, barnára festett ajtóhoz érkezünk. Tisztán csengő román szavakat hallottam az ajtón által. Megnyílt az ajtó és megtáruult előttem az új hívők békés otthona. Egy pillanat alatt körül legeltem a szememmel.

Baról az emberek, jobbról pedig az asszonyok foglaltak helyet. Válaszfalat a két nem között állott az asztal abroszszal leterítve.

Vastag könyv fölé hajolva állt az asztal mögött abaposztóba öltözött román.

A képet felvette az emlékezetem, azonban semmi nyomot nem hagyott a kedélyemen. Azt hittem, hogy az imaházba való belépésemkor valami ünnepi érzés indít majd meg. Csalódtam. Ellenkezőleg, hidegség csapott meg, ami az én főnséges templomokhoz szokott lelkenél nem is lepelt meg.

Lábujjhegyen követtem András uram lépését, mivel két üres helyet foglaltunk el. Gondoskodását e perctől fogva megvonta tőlem, mert magába merült. Szomszédjaim példájára figyeltem a szolgálkót tévő románt, aki most már könny nélkül beszélt. Nekem érthetetlen szavaiból most, hogy a szíveből fakadott a beszéde, valami meleg varázs sugárzott elő. — Lopva körülnéztem és bizony szép számban láttam a magyar testvérek között szétszórvá román testvéreket is. — Repegett a szívem igaz örömben, hogy ime egy

vallás, mely a faji és nemzetiségi korlátokat is le bírja rombolni.

A bölcsök türelmével hallgatta a román nyelvet nem is értő magyar nép az irás magyar-rázását. Baloldali szomszédom szólanul nyújtott nekem egy bibliát, tisztán, szíves arcteljesítéssel kísérve az ajándokát. Máté evangélista 6-ik énekének, 5-ik versén járatta az újját a szomszédom. Felhabzoltam az ismerős sorokat.

Sajnáltam, hogy a magyarázó egyszerű lelkének megnyilatkozását, Jézus Urunk isteni beszédjével szemben, nem értettem.

A vallásos átengedés meghihethette ezt a paraszti embert, mert gyönyörűen beszélt. Román testvéreinek, a mélységesen rajta függő tekintetéből, olvastam ezt a következtetést.

Midőn az irásban oda érkeztem, hogy „Ti azért így imádkozzatok: Mi Atyánk, ki vagy a men yekben, szenteltesse meg a te neved” a prédikációs bevezető a szolgálkót, elhagyta az asztalt és a sorba ült.

A pihenés közben az asszonyok felé fordultam. Nyugalmas, boldog tekintetű arcokkal találkoztam, a kik az üdvözülés bizonyos gondolatával itt az imaházban mindig megletnek.

Kozma István uram vállas alakja járult az asztalhoz. Értelmi felsőbbségének tudatában még szerényebb volt minden mozdulatában, tettében.

András uram hangja hallatszott.

— Máté evangélista 19-ik énekének 16-ik versét lapozzuk fel.

Minden nesz nélkül megtörtént a lapozgatás. Egy tekintetet vetettem a sorokra, hogy kíváncsiságom előre megtudja az olvasás tartalmát.

Lelkem kedve szerint esett meg a választás. A szolgálkó vontatott, de eléggé érhető hangon felolvasta a kikiáltott verseket. A hallgatok néma fejbólintással helyeselték az irás szavait.

— **Földparcellázás Kükéházán.** Mint a „Törökkanizsa és Vidéke” írja, a kükéházi takarékpénztár meg fogja venni a Popovits Duka örökösének tulajdonát képező 142 hold földet, holdját 440 koronáért. A takarékpénztár most eladja a földet egyes gazdáknak 20 évi törlesztésre, hogy így a szegény gazdákon segítsen.

— **A Maros kotrása.** Megirtuk már, hogy a Marosnak arad-szegedi vonalán a rendes gőzhajó közlekedést akarják meghonosítani s e végből az állami közegek a folyót kotrással kimélyítik. A kotrási munkálatok megkezdése végett egy óriási kotrógép nagyszámu személyzettel s több műszaki vezetővel már meg is érkezett Deszkre, ahol mint főállomáson, körülbelül két hónapig fognak a vízi munkálatok tartani.

— **Helyreigazítás.** Izgatással vádolt hírlapíró című tegnapi híreinkre vonatkozólag helyreigazítást konstatáljuk, hogy a közleményben említett Preisz Béla ur nem kereskedősegéd, hanem a Schlesinger és Polákovics cég itteni fiókjának tisztviselője.

— **Tűz a bölcsőben.** Magyar-Szakoson szombaton délután megrendítő szerencsétlenség történt. Csok a Trifon ottani parasztgazda feleségével kihajtatott a földekre és 14 hónapos leánykájukat egy tíz éves gyermek gondjaira bízták. Időközben elkezdett az eső esni és a gyermekek fáztak. A nagyobbik gondolt egyet és tüzet rakott. Az égő gyufát eldobta, mely szerencsétlenségre a kis gyermek bölcsőjébe esett. A tollak csakhamar tüzet fogtak és a bölcső lángban állott. A míg a leánya segélykiáltásaira megérkezett a segítség, addig csaknem porrá égett a szerencsétlen gyermek. A vizsgálatot megindították annak megállapítása végett, vajjon a szülők gondatlansága folytán keletkezett-e a veszedelem.

— **A perlaszi vásár.** Perlasz község előjárósága átiratot intézett Nagybecskerek város tanácsához, a melyben kéri, hogy ne emeljen kifogást az ellen, hogy a község évente június 27-én és november 9-én tartott vásár helyett a kereskedelmi minisztertől március, június és november hónap két-két napon át, marhafelhajtással tartandó országos vásárra kér engedélyt. A tanács a kérést visszautasította, mert annak teljesítése a városra nézve hátrányos.

— **A rossz szomszedság.** Petrov Artenia szőreghi földműves már rég ideje rossz viszonyban volt Úncsaszkai Rakila nevű szomszédjával. Tegnapelőtt este belopódzott a szomszédnöje udvarára és ott elrejtőzött azzal a szándékkal, hogy a sötétben megrohanja az asszonyt és megveri. Késő éjjel ki is jött az asszony, amire Petrov a nála levő bottal annyira összeverte a védtelen asszonyt, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Az asszony kiáltozására összeszaladtak a szomszédok és lefoglalták a dühöngő embert, aki ellen a csendőrség megindította az eljárást.

— **Gyanus halál.** Giládon meghalt gyanus tünetek között egy Müller Fanni nevű asszony. A csákovai körorvos megvizsgálta a holttestet és azt találta, hogy a halál mérgezés következtében állhatott be. Azonnal jelentést tett az esetről az ügyészségnek, mely a holttest felboncolását rendelte el.

A szolgáló leteszi a könyvet és lelke erejével egyszerű, de megindító hangon tolmácsolja az olvasottakat.

Utána Dániel próféta könyvéből olvasott még pár verset a szolgáló. Alig hiszem, hogy ez a gyűlés Dániel próféta mély gondolkozásának nyomán jár.

Kozma István uram visszatért a helyére. Lestem a következők sorát. Szomszédomnak jutott ismét a kikiabálás.

— Lapozzuk fel a 86-ik szoltárt. Minden hang nélkül megváltoztak a könyvek és máris kézben van a könyv, a melyből az éneket olvassák.

Alig némult el az utolsó dallam, midőn Kozma megszólalt, hogy

— Imádkozásra. E szóra egy felejthetetlen jelenetnek voltam a tanuja.

A könyvek mind eltűntek. Üres kézzel, azonban sok érzéssel megtelt szívvel, letérdepelt az egész gyülekezet, a padra hajtván, karjai közé rejtett fejt.

És a szívekben megindult a megtisztulás munkája. Melyhez az Uristent hívják imádsággal segítségül. Csakis az, aki a megtisztulás vágyaért küldi fohászait az Isten színe elé, imádkozik. Kérő imádság, a mely földi céljainak kíván szolgálni, a harmadik levegő rétegig sem emelkedik.

Tetszett a nazarénus szokás, hogy minden lélek a szívéből meríti az imádságot. Ez az imádság bizonyos, hogy őszinte.

Ritkán hallatszott egy mormogó hang, csak a sóhajok szárnyán repül az imádság az égbe.

Mialatt a padra dőlve térdepeltem, erőt, nagyságot kértem a nazarénus vallásnak és üdvözülést a szolgálóknak.

Talpra keltünk valamennyien. A szolgálásnak vége lehetett, mert csoportba verődött a hívők serege. Az asszonyok egyrésze, lassu indulással, kifelé tartott.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 28-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 28.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott. Günther Antal betérjeszti a bizottsági jelentést a polgári perrendtartásról. (Éljenezés.)

Napirend előtt Visontai Soma szóvá teszi a bileki katasztrófát.

Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter rögtön válaszolt Visontainak s azt mondja, hogy a dolog reá, mint mindenkire, szomorú hatást tett. Elmondja, hogy a távolság a bileki utban 26 kilométer volt, amit normális meneteléssel is sokszor megtettek baj nélkül. Az ezred reggel indult el s az ut feléig három pihenő volt. Majd rövid gyakorlat következett, mely után pihenő volt s csak azután folytatták az utat. Közben még egyszer pihenőt kaptak a katonák s ezután következett a 40 fokos óriási hőség, ami ott még nem volt. Mivel a rosszulletek szaporodtak, megint pihenőt adtak s csak az ut végén következtek a sajnos napszúrású esetek, amelyek 15 katonára lett áldozata. Hangsúlyozza a miniszter, hogy szigorú vizsgálatot indítottak s aki bűnös, azt legszigorubbán meg fogják büntetni. (Általános helyeslés.)

Polónyi Géza azt mondja, hogy az a hivatalos jelentés, a mit a miniszter kapott, ellenkezik a valósággal. Felolvasson egy levelet, mely szerint a fisztek brutálisan bántak volna a katonákkal s a fisztek kiméltlenségének áldozatai a katonák. Élesen támadja a hadügyi kormányt, szerinte ilyenek után nem csoda, ha magyar ember nem akar a közös hadseregben szolgálni. A többség kötelessége a hadsereget magyarrá és humánussá tenni. Indítványozza, hogy a Ház gyász jeléül 10 percre függeszse fel az ülést.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök azt mondja, hogy a dologban mindenki együtt érez, de előre ítéletet ne mondjon. (Helyeslés jobbról.) A szomorú eset nem a magyarüldözés következménye és ilyen szerencsétlenségek Ausztriában is történtek. Engedjék kihallgatni a levél íróját, hogy kideríthessék, igazak-e azok a brutalitások. A 10 perces szünethez a maga részéről készséggel hozzájárul.

Polónyi Géza kijelenti, hogy indit-

ványát oda módosítja, hogy a Ház jegyzőkönyvileg fejezze ki fájdalmát az elhunytak főtött.

Miután a Ház az indítványt elfogadja, Dániel Gábor elnök ezt határozatilag ki mondja s az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után Eötvös Károly és Nessler Pál követelnek megtorlást a bileki katasztrófa dolgában.

A pápa halála.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt 10 órakor volt a budavári Mátyás-templomban a gyász-isteni tisztelet XIII. Leo pápa lelki üdvéért. A templomban a szentély előtt volt a diszes ravatal a pápa jelvényeivel s két oldalt diszbe öltözött koronaörök állottak. A gyász-misén, melyet Császka György kalocsai érsek végzett, megjelentek a kormány tagjai, a képviselők Apponyi Albert gróf házelnökkel, a konzulok, a polgári és katonai hatóságok fejei és számos más előkelőség.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti táv.) Rómából táviratozzák: Ideérkezett értesítés szerint Vaszary Kolos biboros hercegprímás csütörtökön érkezik Rómába. A pápaválasztó gyűlés helyiségeinek rendbehozását holnapra teljesen befejezik, úgy hogy a 31-én összeülő conclavét minden készen várja.

A politikai helyzet.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben azt beszélék, hogy Apponyi Albert gróf béke-misszióval van megbízva s csak azért tartózkodik most Budapesten, hogy a békét megteremtse. Hir szerint Apponyi felszólította volna az obstruálókat, hogy terjesszék kívánságaikat konkrét formában elő s a miniszterelnök ezeket bemutatja a királynál. Délután e tárgyban pártközi konferencia is lesz.

Az angol király és a német császár találkozása.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti táv.) Legújabb londoni jelentések szerint Edward angol király és Vilmos német császár októberben találkozni fognak egymással. A találkozás helye a legutóbbi megállapodások szerint Dánia lesz. A határnapot augusztusban jelölik meg.

Elhunyt táblai elnök.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vértessy Sándor, a budapesti kir. ítélőtábla nyugalmazott elnöke ma meghalt. Az elhunytat holnap a fővárosból Moórra szállítják és az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Eltűnt hegedűművész.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hegedűs Ferenc, pécsi születésű begedűművész, aki a Metropoli-szállodában lakott, tegnap óta nyomtalanul eltűnt.

Szerkesztői üzenetek.

N. L. Szives ajánlatára nem reflektálunk.

Zs. M. A cikket terjedelménél fogva nem közölhetjük.

B-y. A tárcsa megérkezett, legközelebb sorát ejtjük.

Igen alkalmas utazásoknál.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. júl. 9-án.

Szives Kalodent

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizek nem elegendősek. A foghúson mindig ujólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban oly frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodent” már az összes kulturálmokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

— Mindenkinék a maga hite szerint, feleltem.

— Igaz, bölcsen van mondva, volt a válasz.

— Köszönöm kegyelmednek, hogy meghallgathattam az isteni tiszteletüket.

— Szabad ide a bejárás mindnek. A kisietők is csak vendégek, akik most frissíték meg a lelküket, hogy újra megszületve, községünkbe belépjenek. Bocsánat ifiur, de magának is ki kell mennie. Most magunk között meghányjuk-vetjük a belső dolgainkat. Isten vele.

— Áldja Isten. És az ajtó felé tartottam. Ott megfordultam és mélyen megindulva hangosan mondtam:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus. Lelkem kívánsága volt áldólag kiterjeszteni a kezemet e szent nép fölött. Lelkemben megtettem.

Mindenfeől hangzott a jámbor óhajítás: „Mindörökké, mindörökké”.

A háborgó érzések annyira lekötöttek bennem minden erőt, hogy szinte öntudatlan állapotban kerültem az utcára.

A hideg levegő indulatos belső világotam a nyugalom tanyájává varázsolta.

Szeretettel megfutottam a kedves órát és azon tudattal mentem hazafelé, hogy egy darab ideig „emberek” között voltam.

Kifejtett céloom szerint egyes lelkeket és nem az emberek társaságát akarom kedves olvasóim elé hozni; miért is e soraimért megkövetem mindnyájukat tiszta lelkeimmel.

Dalos Dani.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. július 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki ó	76	7.40	7.50	80	7.80	7.90
Pestvidéki ó	76	7.25	7.40	80	7.60	7.70
Bánsági ó	76	7.25	7.40	80	0.—	0.—
Bácskai ó	76	7.25	7.55	80	0.—	0.—
Rozs	ó	elsőrendű	70—75	6.10	6.20	
		másodrendű	—	0.—	0.—	
Árpa		takarmány	60—62	5.70	5.90	
		égetni való	62—64	5.60	5.60	
		sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—	
Zab		—	39—41	5.70	5.80	
Tengeri ó		bánsági	—	6.15	6.30	
		másnemű	—	6.30	6.45	

Határidő-üzlet.

Budapest, július 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak részint emelkedtek, részint pedig csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.29
Tengeri (júliusra)	6.20
Tengeri (augusztusra)	6.20
Tengeri (májusra 1904.)	4.96
Zab (októberre)	5.31
Rozs (októberre)	6.15

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

Árlejtési hirdetmény.

A temesvári gör. kel. egyházmegyei hatóság 1903. évi 717. és 719. számú jóváhagyásával, alulírott hitközség a temploma javítása munkálataira és pedig:

1. a templomtorony bontására	260 kor.	10 fillér
2. az ácsmunkálatokra	1198 "	34 "
3. a bádigos munkálatokra	3040 "	60 "
4. a köműves munkálatokra	352 "	48 "
5. a mázóló munkálatokra	834 "	05 "
6. állványfa és fuvardij címén	200 "	— "

összesen . . . 5885 kor. 57 fillér erejéig árlejtést hirdet.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1903. évi augusztus 2. (gör. kel. jul. 20-ik) napjának délutáni 2 órájára a hitközségi iskola III. és IV. osztály tantermében tartandó szóbeli s az együttes munkálatokra vonatkozó ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az árvezetni óhajtok tartoznak az engedélyezett költségösszeg 10 százaléka-nak megfelelő bántépénzt letenni.

A szóbanforgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett egyházközség jegyzőjénél az árverés napjáig megtekinthetők.

Szerbaradác, 1903. július 24-én

605—3.2

Szerbaradáci gör. kel. egyházközség.

A „Torontál” kiadóhivatalában

kapható

Somfal Jánosnak

Kutyavár

és más apróbb históriák

című könyve,

melyet úgy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott.

Ára:

füzve 3 kor. — kötve 5 kor.

(524—x.33)

1596/II. 1903. számhoz.

606—3.2

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1903. évi június hó 8-án kelt 2593/1903. számú határozatával a torontálvármegyei tvh. közutakon szükséges kilométer és hektométer oszlopok felállítását 20.379 kor. 76 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1903. évi szeptember hó 2-ik napjának délelőtti 11 órájára a torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 11 órájáig a neveztet hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. évi július 23-án

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatalvezető:

Harmat Adolf,
kir. mérnök.

Orvosi vélemény

a kénmentes Ilona ártézi vizről.

Kézmárcsly Tivadár dr., Wagner János dr. és Angyán Béla dr. egyetemi tanárok, a kénmentes „Ilona” ártézi vizről szóló véleményükben mondják, hogy az feltétlenül bakteriummentes. Járványos betegségek fellépésénél, a mikor a vízvezeték, vagy kutviz az egészségre ártalmas lehet, annak élvezete nagyon ajánlható.

Kapható majdnem az összes vendéglő-, fűszer- és csemegekerekedésekben.

Árak házhoz szállítva:

1/2 liter töltés	18 fillér.
1 " "	24 " "
1 1/2 " "	30 " "

Főraktár: (600—20.3)

Eckstein Mátyás utódjánál Nagybecskereken.

SOK PÉNZT!

1000 koronát is havonta szerezhet bárki becsületos uton. (Mellékerekeképpen is.)
Bővebb felvilágosítást következő címen kell kérni:

„Reell 72”
Annoncen-Abteilung des „Merkur”
Stuttgart, Bergstrasse.

(518—62.17)

15.537/1903. sz.

608—3.1

Szállítási hirdetmény.

Az alább megnevezett vármegyei közkórházak a gépház részére 1903/1904. évre szükségellendő fűtő és tüzelő anyagok beszerzésére ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik és pedig:

1. A nagybecskereki „József” közkórház részére:

1100 mm. légszesz pirszen.

450 mm. darabos köszén.

268 m³ egészséges bükkfa hasáb.

2. A nagykikindai közkórház részére:

4 kocsirakomány (vagon) tűzifa és 3 kocsirakomány (vagon) köszén.

3. A módosi közkórház részére: 100 mm. pirszen és 60 (négyzet) méter egészséges tölgyfa hasáb.

4. A törökkanizsai közkórház részére: 250 mm kocka porosz szén és 24 (négyzetméter) egészséges bükkfa hasáb.

5. A zombolyai „Erzsébet” közkórház részére 5 kocsirakomány (vagon) egészséges tűzifa és 4 kocsirakomány (vagon) köszén és végül:

6. A vármegyei gépház részére: 4500 q. aninai vagy hason minőségű más apró szén.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítások elvállalására vonatkozó 1 (egy) korona bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat és az összes szállítandó anyagok értékének 10%-át bántépénzként folyó évi augusztus hó 8-ig Torontálvármegye alispánjához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe veendők nem lesznek.

A szóban forgó szállításokra vonatkozó feltételek az alispáni hivatalban a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. évi július hó 25.

Alispán, fő, egyzó távol:

Poroszkay,
főügyész.

85132/903. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1904. évben esetleg 3 éven át szükséges fémmezők szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 14-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bántépénz pedig f. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1903. július hóban.

3—3

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL”

kiadóhivatalában.

104 254/903. sz.

Magy kir. államvasutak.

HIRDETME NY.

Folyó évi augusztus hó 1-én a m. kir. államvasutak kezelése alatti helyi érdekű vasutak közös áruházasának új kiadása lép életbe.

Evvel egyidejűleg a nevezett helyi érdekű vasutakon 1899. november hó 1-től érvényes áruházas I—XII. Pótlékával együtt hatályon kívül helyeztetik.

A Vasuti és közlekedési közlöny folyó évi június hó 7-én megjelent 68. számában 83803/903. sz. a. hirdettett XIII. Pótlék nem lépett életbe.

A díjshabás, mely külön német fordításban is meg fog jelenni, a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál (VI. Csengery-utca 33) és az üzletvezetőségeknél példányonként 3 koronáért lesz kapható.

Budapest, 1903. július 17-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)